
Bognoter

tjener sig af en "kritisk" analyse, skiftes der register i bogens sidste del; målet er stadig at undersøge den nuværende historiske situation, men dette mål forfølges nu "på en måde, der knap nok er kritisk" (p. 20): forfatteren bevæger sig med en syv sider lang fortælling over i litteraturen. En fortælling, der er en mere sammenhængende udgave af den fabel, der de seneste 5-6 år i forskellige varianter og brudstykker har optrådt i flere af Lyotards tekster; en fortælling, der viser sig at være en genuin skabelsesberetning, der med udgangspunkt i termodynamikken beretter om universets opståen, Menneskets, sprogets og det sociales usandsynlige tilsynekomst for at ende ved hele solsystemets uundgåelige sammenbrud, hvor Mennesket og dets hjerne er blevet til Hjernen og dens menneske. Når Lyotard pejler sig ind på vores historiske situation i dag, sker det således ved at placere den i to forskellige tidsmæssige perspektiver: et kortsigtet og lokalt, der præsenteres i en "kritisk" analyse, og et langsigtet og universalistisk, der præsenteres i en "ukritisk" fortælling. Af disse tidsmæssige perspektiver henter det lokale sin analytiske kraft ved at være indlejret i det universelles overordnede optik; en universalistisk fortælling, hvori den lokale blot udgør mindre betydningsfulde krusninger på overfladen.

Alt i alt fem læseværdige bøger, der givetvis er af interesse for billedkunstnere, men som det er fremgået sikkert også vil kunne interessere en bredere læserskare. Et på enhver måde prisværdigt initiativ, hvis videre udgivelser det bliver spændende at følge.

Jean Baudrillard: *Den maskinelle snobbisme. Om Andy Warhol*, 25 sider.

Jean-François Lyotard: *Gestus*, 40 sider.

Jan Bäcklund: *Værket, det sublime og det ørkesløse*, 30 sider.

Kasper Nefer Olsen: *Offer og objekt - en introduktion til Michel Serres Statuer*, 37 sider.

Jean-François Lyotard: *Muren, Golfen og solen: en fabel*, 27 sider.

Det Kongelige Danske Kunstakademi, Billedkunstskolerne, 1992 og 1993, alle 25,00 kr.

N. Brügger

En musikalsk rejse til Bountyland!

Det hænder, at man som intellektuel trænger til at læse noget af en anden kaliber. På den første varme forårsdag faldt mine øjne på en nyligt udkommet bog med titlen *Caribiske stemmer*. Solen skinnede, jeg trængte til at slappe af, så jeg tænkte: dén bog må lige være sagen.

Jeg har, som forfatteren Sven Fenger, også set den kendte chokoladereklame om Bountyland. Dette land der tilsyneladende er så rigt på alt det vi vinterblege danskere drømmer om: windsurfere, beachparties, barbecue, bermudashort, bananer i klaser, kokosnødder, krydderier, karneval, calypso, soca, steelspans, reggae, rasta. Med denne bog kunne alle drømmene gøres til virkelig-

Bognoter

hed!

Bogen er et resultat af omkring ti års arbejde med caribisk musik, men handler lige så meget om miljøerne, sangene og ikke mindst menneskene bag ved. Det vil sige, det er ikke en bog *om* musik og mennesker men *med* musik og mennesker. Alligevel får man som læser på besynderlig vis en masse viden undervejs. Selv om der ingen steder er tale om en traditionel musikhistorisk gennemgang, så får man efterhånden et indblik i rødderne, den politiske situation på Cuba, Grenada og i de andre lande. Et kapitel under Trinidad & Tobago med titlen "Calypsolandet - Port of Spain" åbnes f.eks. på følgende måde: "Historien om calypso'en er historien om en musikkultur, der blev født i smerte, i plantagernes helvede og i byernes ghettoer. Om vejen fra slavehytten i kolonitidens Trinidad & Tobago til den internationale musikscene i begyndelsen af 1990'erne" (s.72).

Selv om begejstringen for den cubanske musik og musikerne ingen ende vil tage, så glemmes det ikke, at Castros Cuba ikke er himmerrige. Også her ses slangen i paradiset: "Jeg har set, at manden på gaden yder det ene offer efter det andet, mens sønner af den herskende klasse kan koncentrere sig om den evige jagt på rom, kvinder og rumba sammen med turister fra anderledes velstående samfund" (s.54).

Bogen handler som sagt først og sidst om musikken og musikerne bagved, eller med andre ord om hvordan forholdet mellem det æstetiske og sociale kan gå op i en højere enhed, om harmonien mellem toner, rytmer og ord, om hvordan musikken kan

være en del af viljen til at overleve. Det er muligt i den caribiske musik, - det emmer denne bog med alle dens oplevelsesmættede beskrivelser af.

Bogen slutter i en pladeforretning i Grenada. Mon ikke det er meget symbolsk. Det er her vi kan finde troubadursangerne Pablo Milanés og Carlos Varela, calypsonians som Mighty Sparrow og David Rudder samt alle de andre musikere der er omtalt og/eller interview'et i bogen.

Ellers er der kun at sige: "God fornøjelse! Vi mødes i Cuba, Trinidad & Tobago og Grenada. Og hvis du skulle finde anledning til at spejle dig selv og din egen livssituation i mødet med troubadursangen og calypso'en, så er du ikke den første".

Bogen er fyldt med illustrationer af Ingrid Wind Skovgaard.

Sven Fenger: *Caribiske stemmer*, Mellempolitisk Samvirke 1993, 196 sider, 198 kr.

O. Morsing